

ՆՈՐԻՆ ՍՐԲՈՒԹԻՒՆ ԱԶԳԻՍ ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻՅ

Դիւանի գրութիւն Մայր Աթոռի միաբան Տ. Բենիկ վարդապետի անունով, որով իւր գրաւոր խնդրի համաձայն, Նորին Սրբութիւնը թոյլատրեց 1913/14 ուսումնատարում ևս ուսուցչութիւն անել Տփլիսի Գ. Գիմնազիոնում: 9 ապրիլի. թ. 552:

Նորին Սրբութեան մակագրութեամբ պատուիրուեց Մայր Տաճարի լուսարարապետին ս. Միւռոն շնորհել Եւդոկիոյ Հայոց թեմի համար: 18 ապրիլի. թ. 569:

Դիւանի գրութեամբ յանձնուեց Մայր Աթոռի մատենադարանապետին Տ. Սուքիաս արքեպիսկոպոսի միջոցով ուղարկած Յարութիւն Գ. Մրմըրեանի երկու գրչադիր տետրները: 18 ապրիլ. թ. 573:

Դիւանի գրութիւն ս. Էջմիածնի Սինօդի անդամ Տ. Բարգէն վարդապետի անունով, որով թոյլատրուեց, մինչև առաջիկայ մայիսի վերջը, Ղարաբաղի թեմի ժամանակաւոր կառավարիչ Տ. Զաւէն վարդապետի հետ գնալ հանգանակութեան յօդուտ Շուշուայ թեմական դպրանոցի: 19 ապրիլի. թ. 585:

Նորին Վեհափառութեան մակագրութեամբ ուղարկուեց ս. Էջմիածնի Սինօդին Աստրախանցի պ. Յովհաննէս Դրիգորեան Ստեփանեանցի դպրոցական Փօնդի օգտին նուիրաբերած մի հարիւր յիսուն ռուբլին: 19 ապրիլի. թ. 590:

Դիւանի գրութիւններով, Նորին Սրբութեան հրամանով, յանձնարարուեց Ռուսաստանի բոլոր թեմակալ առաջնորդներին այսուհետև մանրամասն զեկուցում ներկայացնել Նորին Սրբութեան, թէ դպրոցական Փօնդի օգտին հանգանակուող գումարի մասին և թէ առհասարակ ինչպէս է ընթանում այդ գործը: 19 ապրիլի. թ. թ. 594—599:

Դիւանի գրութեամբ յանձնարարուեց Ախալցխայի փոխանորդ Տ. Իսահակ վարդապետին յայտնել Ախալցխացի այրի Սրբուհի Աղաջանեանին նորին վեհափառութեան հետեւեալ օրհնութիւնը. «Յայտնում ենք Մեր զոհունակութիւնն ու Հայրապետական օրհնութիւնն այրի Սրբուհի Աղաջանեանցին և նորա Սուրէն, վահրամ և Խաչատուր որդիներին, որոնք յարգելով հանգուցեալ վահան Խաչատրեան Աղաջանեանի յիշատակը, նուիրել են վեց հարիւր ռուբլի Ախալցխայի դպրոցական և բարենպատակ հաստատութիւններին և երկու հարիւր ռուբլի ևս յօգուտ Մայր Աթոռի դպրոցական ֆօնդի: Թող Աստուած մխիթարէ հանգուցեալի վշտացեալ այրի կնոջ, զաւակների և ազգականների սրտերը և Տէրը լուսաւորէ հանգուցելոյ հոգին»: 21 ապրիլի. թ. 656:

Կոնդակ Մայր Աթոռի միաբան Տ. Աշոտ եպիսկոպոսի անուանով, որով առաջադրուեց ձեռնադրել կուսակրօն քհնյ. և արեղայ Ղարաբաղի Հայոց թեմական դպրանոցի ուսուցիչ ճեմարանաւարտ Բիւզանդ Թորոսեանին, Ամարասի վանքի միաբան, և ձեռնադրութեան վկայականը ներկայացնել ս. Էջմիածնի Սինօղին վաւերացնելու համար: 23 ապրիլի. թ. 660:

Կոնդակ ս. Էջմիածնի Սինօղի անուանով, որով առաջադրուեց նորընծայ Սուրէն արեղայ Թորոսեանին ուղարկել Ամարասի վանք՝ և յայտնել Ղարաբաղի ժամանակաւոր կառավարիչ Տ. Զաւէն վարդապետին: 26 ապրիլի. թ. 674:

Դիւանի գրութեամբ յանձնարարուեց Ամերիկայի Հայոց կենդրոնական վարչութեան՝ արգելել Մամբրէ քահանայ Բէլթէկեանին հայոց եկեղեցիներում քահանայադործութիւն անել, որովհետեւ ընկած է ամբաստանութիւնների տակ և յայտնի է որպէս զեղծարար: 10 ապրիլի. թ. 555:

Դիւանի գրութեամբ հաստատուեց «Արարատ» ամսագրի խմբագրութեան հետեւեալ որոշումը. — ինքնուրոյն գրուածքների համար՝ 10 աստիճանի տառով առ առաւելներեւը մէկ ռուբլի, իսկ 12 աստիճանի տառով՝ 80 կոպ.,

թարգմանական յօդուածների համար՝ 10 աստիճանի տառով երեսը 60 կող., իսկ 12 աստիճանի՝ 45 կող.: 10 ապրիլի. Թ. 557:

Դիւանի գրութեամբ յանձնարարուեց Պարսկա-Հընդկաստանի առաջնորդական խորհրդարանին՝ բացատրութիւն պահանջել Խորէն վարդապետից, որ Գիւլթանդ Սարգսբեանի տանից վերցրել է մի ձեռագիր աւետարան և մինչև օրս ոչ վերադարձրել է և ոչ էլ յանձնել և. Ամենափրկիչ վանքի մատենադարանին: 10 ապրիլ. Թ. 560:

ՍԻՆՕԴԻ ՕՐԱԳՐՆԵՐԻՑ ՔԱՂՈՒԱԾՆԵՐ

Սինօդը քննութեան առնելով իւր եղբակացութեան ուղարկած դեպարտամենտի փետր. 11-ին Թ. 1500 գրութիւնը և յարակից թղթերը Ս. Պետերբուրգի և Մոսկվայի հայ հոգևորականների ռոճկի առիթով, գտնուեմ է, որ եկեղեցիների ընդհանուր կառավարութիւնը պատկանում է եկեղեցու խորհրդին (XI հատ. I մ. յօդ. 1237, հրատ. 1896), որտեղ քննուում ու կազմւում է իւրաքանչիւր եկող տարուայ համար նախահաշիւ: Հոգաբարձուն առանձին մասնակցութիւն չունի եկեղեցական գոյքերի կառավարութեան գործում. նա մասնակցում է միայն որպէս նախագահ խորհրդի: Եւ առհասարակ Հոգաբարձուն հանդիսանում է որպէս խորհրդի ներկայացուցիչ պետ. հաստատութիւնների և այլ անձանց մօտ: Խորհրդի կազմած նախահաշիւը կարող է գործադրուել միմիայն թեմակալ Առաջնորդի կողմից հաստատուելուց յետոյ: Եկեղեցական կալուածների և առհասարակ եկեղեցական տնտեսութեան և վարչութեան (управл.) հետ կապուած բոլոր գործերը, որոնց թւում և նախահաշիւը, իրանց վերջնական լուծումն են ստանում, երբ մշակւում կազմւում են խորհրդի կողմից և հաստատուում թեմական Առաջնորդից: Առանց այս երկու ինստանցիան անցնելու եկեղեցու տնտեսութեան և վարչութեան հետ կապուած ոչ մի գործ չէ կարող ծագել